

စာစဉ်အမှတ် - ၁

မဇ္ဈိမနိကာယေ

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

မဇ္ဈိမနိကာယေ

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ- ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကုရူသု
ဝိဟရတိ ကမ္မာသမေဗ္ဗံ နာမ ကုရူနံ နိဂမော။ တတြ ခေါ
ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ- “ဘိက္ခုဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ
တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ-

ဥဒ္ဒေသော

၂။ “ဧကောယနော အယံ ဘိက္ခုဝေ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ
ဝိသုဒ္ဓိယာ သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ
ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယ ဉာယဿ အဓိဂမာယ
နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိ
ပဋ္ဌာနာ။

“ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု
ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပ
ဇာနော သတိမာဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿံ။
ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ

၂

မဇ္ဈိမနိကာယေ

သမ္မဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ
ဒေါမနဿံ။

စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္မ
ဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿံ။

ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္မ
ဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿံ။

နိဒ္ဒေသော

၁။ ကာယာနုပဿနာ

အာနာပါနပဗ္ဗံ

၃။ “ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ကာယေ ကာယာ
နုပဿီ ဝိဟရတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အရည ဂတော
ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂါရ ဂတော ဝါ နိသီဒတိ
ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိ
ဥပဋ္ဌပေတွာ။

သော သတောဝံ အဿသတိ သတောဝံ ပဿ
သတိ။

ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော ‘ဒီဃံ အဿသာမိ’တိ
ပဇာနာတိ, ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္တော ‘ဒီဃံ ပဿသာမိ’တိ
ပဇာနာတိ။

ရဿံ ဝါ အဿသန္တော ‘ရဿံ အဿသာမိ’တိ

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

ပဇာနာတိ ရဿံ ဝါ ပဿသန္ဓော 'ရဿံ ပဿ သာမိ'တိ
ပဇာနာတိ။

'သဗ္ဗ ကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိ'တိ
သိက္ခတိ 'သဗ္ဗ ကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိ'တိ
သိက္ခတိ။

'ပဿမ္ဘယံ ကာယသ'ခါရုံ အဿသိဿာမိ'တိ
သိက္ခတိ 'ပဿမ္ဘယံ ကာယ သ'ခါရုံ ပဿသိဿာမိ'တိ
သိက္ခတိ။

“သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခော ဘမ ကာရော
ဝါ ဘမကာရန္တေဝါသီ ဝါ ဒီဃံ ဝါ အဉ္စန္ဓော 'ဒီဃံ
အဉ္စာမိ'တိ ပဇာနာတိ ရဿံ ဝါ အဉ္စန္ဓော 'ရဿံ အဉ္စာမိ'တိ
ပဇာနာတိ။

ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဒီဃံ ဝါ အဿသန္ဓော
'ဒီဃံ အဿသာမိ'တိ ပဇာနာတိ။ ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္ဓော
'ဒီဃံ ပဿသာမိ'တိ ပဇာနာတိ။

ရဿံ ဝါ အဿ သန္ဓော 'ရဿံ အဿသာမိ'တိ
ပဇာနာတိ။ ရဿံ ဝါ ပဿသန္ဓော 'ရဿံ ပဿသာမိ'တိ
ပဇာနာတိ။

'သဗ္ဗ ကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိ'တိ
သိက္ခတိ 'သဗ္ဗ ကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိ'တိ

မဇ္ဈိမနိကာယေ

သိက္ခတိ 'ပဿမ္ဘယံ ကာယသခါရံ အဿသိဿာမိ'တိ
သိက္ခတိ 'ပဿမ္ဘယံ ကာယသခါရံ ပဿသိဿာမိ'တိ
သိက္ခတိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာ နုပဿီ
ဝိဟရတိ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာ နုပဿီ ဝိဟရတိ
အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိ ဝိဟရတိ ဝယ
ဓမ္မာ နုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိ ဝိဟရတိ သမုဒယ ဝယဓမ္မာ
နုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိ ဝိဟရတိ။ 'အတ္ထိ ကာယော'တိ ဝါ
ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပန်တော ဟောတိ။ ယာဝဒေဝ ဉာဏ
မတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ န စ
ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဇေမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

ဣရိယာပထပဗ္ဗံ

၄။ “ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဂစ္ဆန္တော ဝါ
'ဂစ္ဆာမိ'တိ ပဇာနာတိ ဌိတော ဝါ 'ဌိတောမ္ပိ'တိ ပဇာနာတိ
နိသိန္ဒော ဝါ 'နိသိန္ဒောမ္ပိ'တိ ပဇာနာတိ သယာနော ဝါ
'သယာနောမ္ပိ'တိ ပဇာနာတိ။

ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ ကာယော ပဏိဟိတော
ဟောတိ တထာ တထာ နံ ပဇာနာတိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ
ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိ ဝိဟရတိ
ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိ ဝိဟရတိ သမုဒယဝယ
ဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိ ဝိဟရတိ။ ‘အတ္ထိ ကာယော’တိ
ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပန်တော ဟောတိ။ ယာဝဒေဝ ဉာဏ
မတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ န စ
ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

သမ္မဇာနပဗ္ဗံ

၅။ “ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဘိက္ကန္တေ
ပဋိက္ကန္တေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ အာလောကိတေ
ဝိလောကိတေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ သမိဉ္စိတေ
ပသာရိတေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ သံဃာဋီပတ္တစီဝရ
ဇာရဏေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ။

အသိတေ ပီတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္မဇာန
ကာရီ ဟောတိ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေ သမ္မဇာနကာရီ
ဟောတိ ဂတေ ဝိတေ နိဿိန္တေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ
တုဏှိဘာဝေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရ

၆

မရွှိမနိကာယေ

တိ။ပ။ ဝေဗ္ဗိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ
ဝိဟရတိ။

ပဋိကူလမနသိကာရပဗ္ဗံ

၆။ “ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ
ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ အဓော ကေသမတ္ထကာ တစပရိယန္တံ ပူရံ
နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတိ။

‘အတ္ထိ ဣမသ္မိ ကာယေ ကေသာ လောမာ နခါ
ဒန္တာ တစော။

မံသံ နှာရူ အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉံ ဝက္ကံ၊

ဟဒယံ ယကနံ ကိလောမကံ ပိဟကံ ပပ္ပိသံ၊

အန္တံ အန္တဂုဏံ ဥဒရိယံ ကရိသံ၊

ပိတ္တံ သေမှံ ပုဗ္ဗော လောဟိတံ သေဒေါ မေဒေါ၊

အဿု ဝသာ ခေဠော သိဃာဏိကာ လသိကာ

မုတ္တန္တိ။

“သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥဘတောမုခါ ပုတောဋ္ဌိ
ပူရာ နာနာဝိဟိတဿ ခညဿ သေယျထိဒံ- သာလိနံ
ဝိဟိနံ မုဂ္ဂိနံ မာသာနံ တိလာနံ တဏှုလာနံ။ တမေနံ
စက္ခုမာ ပုရိသော မုဋ္ဌိတာ ပစ္စဝေက္ခေယျ- ‘ဣမေ သာလီ
ဣမေ ဝိဟိ ဣမေ မုဂ္ဂါ ဣမေ မာသာ ဣမေ တိလာ
ဣမေ-တဏှုလာ’တိ။

ဝေမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ အစော ကေသမတ္ထကာ တစပရိယန္တံ ပူရံ
နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတိ- ‘အတ္ထိ ဣမသ္မိ
ကာယေ ကေသာ လောမာ။ပ။ မုတ္တိန္နိ။

“ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ
ဝိဟရတိ။ပ။ ဇေမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာ
နုပဿီ ဝိဟရတိ။

ဓာတုမနသိ ကာရပဗ္ဗံ

၇။ “ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ
ယထာဋ္ဌိတံ ယထာပဏိဟိတံ ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတိ-
‘အတ္ထိ ဣမသ္မိ’ ကာယေ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု
တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု’တိ။

“သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခော ဂေါဃာတ ကော
ဝါ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ ဂါဝိ ဝဓိတွာ စတုမဟာပထေ
ဗိလသော ဝိဘဇိတွာ နိသိန္ဒော အဿ။

ဇေမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ
ယထာဋ္ဌိတံ ယထာပဏိဟိတံ ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတိ-
‘အတ္ထိ ဣမသ္မိ’ ကာယေ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇော
ဓာတု ဝါယောဓာတု’တိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ
ဝိဟရတိ။ပ။ ဇေမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာ
နုပဿီ ဝိဟရတိ။

မဇ္ဈိမနိကာယေ

နဝသိဝထိကပဗ္ဗံ

၈။ “ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဋ္ဌိတံ ဧကောဟမတံ ဝါ ဒ္ဓိဟမတံ ဝါ တိဟမတံ ဝါ ဥဒ္ဓုမာတကံ ဝိနီလကံ ဝိပုဗ္ဗကဇာတံ။

သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ- ‘အယမ္ဗိ ခေါ ကာယော ဇေဝဓမ္မော ဇေဘာဝိ ဇေ အနတိတော’တိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာ နုပဿီ ဝိဟရ တိ။ပ။ ဇေမ္ဗိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

“ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေ ယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဋ္ဌိတံ ကာကေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ကုလလေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ဂိဇ္ဈေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ကင်္ဂေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ သုနခေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ဗျဂ္ဂေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ဒီပိဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ သိဂါလေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ဝိဝိဓေဟိ ဝါ ပါဏကဇာတေဟိ ခဇ္ဇမာနံ။

သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ- ‘အယမ္ဗိ ခေါ ကာယော ဇေဝဓမ္မော ဇေဘာဝိ ဇေအနတိတော’တိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရ တိ။ပ။ ဇေမ္ဗိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

“ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

ပသေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဒ္ဓိတံ အဋ္ဌိက
 သင်္ခလိကံ သမံသလောဟိတံ နှာရုသမ္ပန္နံ။ပ။ အဋ္ဌိက
 သင်္ခလိကံ နိမံသလောဟိတမက္ခိတံ နှာရုသမ္ပန္နံ။ပ။
 အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ အပဂတမံသလောဟိတံ နှာရုသမ္ပန္နံ။ပ။
 အဋ္ဌိကာနိ အပဂတသမ္ပန္နာနိ ဒိသာ ဝိဒိသာ ဝိက္ခိတ္တာနိ
 အညေန ဟတ္ထဋ္ဌိကံ အညေန ပါဒဋ္ဌိကံ အညေန
 ဂေါပကဋ္ဌိကံ အညေန ဇယ်ဋ္ဌိကံ အညေန ဦရုဋ္ဌိကံ အညေန
 ကဋ္ဌိဋ္ဌိကံ အညေန ဖာသုကဋ္ဌိကံ အညေန ပိဋ္ဌိဋ္ဌိကံ
 အညေန ခန္ဓဋ္ဌိကံ အညေန ဂီဝဋ္ဌိကံ အညေန ဟနုကဋ္ဌိကံ
 အညေန ဒန္တဋ္ဌိကံ အညေန သီသကဋ္ဌာဟံ။

သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ - 'အယမ္ဗိ
 ခေါ ကာယော ဇေမမ္မော ဇေဘာဝီ ဇေ အနတိတော'တိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရ
 တိ။ပ။ ဇေမ္ဗိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာ နုပဿီ
 ဝိဟရတိ။

“ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ
 ပသေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဒ္ဓိတံ အဋ္ဌိကာနိ
 သေတာနိ သင်္ခဝဏ္ဏပဋိဘာဂါနိ ။ပ။ အဋ္ဌိကာနိ ပုဉ္ဇကိတာနိ
 တေရောဝသိကာနိ။ပ။ အဋ္ဌိကာနိ ပူတီနိ စုဏ္ဏက ဇာတာနိ။
 သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ- 'အယမ္ဗိ ခေါ
 ကာယော ဇေမမ္မော ဇေဘာဝီ ဇေ အနတိတော'တိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ

မဇ္ဈိမနိကာယေ

ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ
ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာ
နုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ ဝယဓမ္မာ နုပဿီ ဝါ
ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ။

သမုဒယ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ။
'အတ္ထိ ကာယော' တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပန်တော ဟောတိ။
ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ အနိဿိတော
စ ဝိဟရတိ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဝေပွိ ခေါ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

၂။ ဝေဒနာနုပဿနာ

၉။ “ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝေဒနာသု
ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သုခံ ဝါ
ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ' တိ
ပဇာနာတိ; ဒုက္ခံ ဝါ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'ဒုက္ခံ ဝေဒနံ
ဝေဒယာမိ' တိ ပဇာနာတိ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ ဝေဒနံ
ဝေဒယမာနော 'အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာ မိ' တိ
ပဇာနာတိ။

သာမိသံ ဝါ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'သာမိသံ
သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ' တိ ပဇာနာတိ နိရာမိသံ ဝါ သုခံ
ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'နိရာမိသံ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာ
မိ' တိ ပဇာနာတိ။

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

သာမိသံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'သာမိသံ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ'တိ ပဇာနာတိ နိရာမိသံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'နိရာမိသံ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ'တိ ပဇာနာတိ။

သာမိသံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'သာမိသံ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ'တိ ပဇာနာတိ နိရာမိသံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'နိရာမိသံ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ'တိ ပဇာနာတိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဝေဒနာသု ဝိဟရတိ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဝေဒနာသု ဝိဟရတိ သမုဒယ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဝေဒနာသု ဝိဟရတိ။ 'အတ္ထိ ဝေဒနာ'တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပန်တော ဟောတိ။ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဇေမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

၃။ စိတ္တာနုပဿနာ

၁၀။ “ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သရာဂံ

ဝါ စိတ္တံ 'သရာဂံ စိတ္တံ'န္တိ ပဇာနာတိ ဝိတဏှာဂံ ဝါ စိတ္တံ
'ဝိတရာဂံ စိတ္တံ'န္တိ ပဇာနာတိ။

သဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ 'သဒေါသံ စိတ္တံ'န္တိ ပဇာနာတိ
ဝိတဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ 'ဝိတဒေါသံ စိတ္တံ'န္တိ ပဇာနာတိ။

သမောဟံ ဝါ စိတ္တံ 'သမောဟံ စိတ္တံ'န္တိ ပဇာနာတိ
ဝိတမောဟံ ဝါ စိတ္တံ 'ဝိတမောဟံ စိတ္တံ'န္တိ ပဇာနာတိ။

သံခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ 'သံခိတ္တံ စိတ္တံ'န္တိ ပဇာနာတိ ဝိက္ခိတ္တံ
ဝါ စိတ္တံ 'ဝိက္ခိတ္တံ စိတ္တံ'န္တိ ပဇာနာတိ။

မဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ 'မဟဂ္ဂတံ စိတ္တံ'န္တိ ပဇာနာတိ
အမဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ 'အမဟဂ္ဂတံ စိတ္တံ'န္တိ ပဇာနာတိ။

သဉ္စတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ 'သဉ္စတ္တရံ စိတ္တံ'န္တိ ပဇာနာတိ
အနုတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ 'အနုတ္တရံ စိတ္တံ'န္တိ ပဇာနာတိ။

သမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ 'သမာဟိတံ စိတ္တံ'န္တိ ပဇာနာတိ
အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ 'အသမာဟိတံ စိတ္တံ'န္တိ ပဇာနာတိ။

ဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ 'ဝိမုတ္တံ စိတ္တံ'န္တိ ပဇာနာတိ အဝိမုတ္တံ
ဝါ စိတ္တံ 'အဝိမုတ္တံ စိတ္တံ'န္တိ ပဇာနာတိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ
ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ
စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ စိတ္တသ္မိ ဝိဟရတိ ဝယဓမ္မာ
နုပဿီ ဝါ စိတ္တသ္မိ ဝိဟရတိ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ
ဝါ စိတ္တသ္မိ ဝိဟရတိ။ 'အတ္ထိ စိတ္တံ'န္တိ ဝါ ပနဿ သတိ

ပစ္စုပဋိတာ ဟောတိ။ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ။ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဇေမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

၄။ ဓမ္မာနုပဿနာ
နိဝရဏပဗ္ဗံ

၁၁။ “ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု နိဝရဏေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု နိဝရဏေသု?

“ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္စန္ဒံ ‘အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္စန္ဒော’တိ ပဇာနာတိ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္စန္ဒံ ‘နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္စန္ဒော’တိ ပဇာနာတိ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ကာမစ္စန္ဒဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ကာမစ္စန္ဒဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ပဟိနဿ ကာမစ္စန္ဒဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

“သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒံ ‘အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒေါ’တိ ပဇာနာတိ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒံ

‘နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒေါ’တိ ပဇာနာတိ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဗျာပါဒဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဗျာပါဒဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ပဟိနဿ ဗျာပါဒဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

“သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ ‘အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ’နိ ပဇာနာတိ, အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ ‘နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ’နိ ပဇာနာတိ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ထိနမိဒ္ဓဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ထိနမိဒ္ဓဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ပဟိနဿ ထိနမိဒ္ဓဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

“သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စံ ‘အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စံ’နိ ပဇာနာတိ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စံ ‘နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စံ’နိ ပဇာနာတိ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ပဟိနဿ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

“သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆံ ‘အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆံ’တိ ပဇာနာတိ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆံ

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

‘နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆာ’တိ ပဇာနာတိ ယထာ စ အနုပ္ပန္နာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ဥပ္ပန္နာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ပဟိနာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

“ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ, ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ ‘အတ္ထိ ဓမ္မာ’တိ ဝါ ပနဿသတိ ပစ္စုပ္ပန်တာ ဟောတိ။ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဇေမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု နိဝရဏေသု။

ခန္ဓပဗ္ဗံ

၁၂။ “ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု-

‘ဣတိ ရူပံ ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော ဣတိ

မဇ္ဈိမနိကာယေ

ရူပဿ အတ္တင်္ဂမော ဣတိ ဝေဒနာ ဣတိ ဝေဒနာယ
 သမုဒယော ဣတိ ဝေဒနာယ အတ္တင်္ဂမော ဣတိ သညာ
 ဣတိ သညာယ သမုဒယော ဣတိ သညာယ အတ္တင်္ဂမော
 ဣတိ သင်္ခါရာ ဣတိ သင်္ခါရာနံ သမုဒယော ဣတိ
 သင်္ခါရာနံ အတ္တင်္ဂမော ဣတိ ဝိညာဏံ ဣတိ ဝိညာဏဿ
 သမုဒယော ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္တင်္ဂမော'တိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ
 ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ
 ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ ဝယဓမ္မာ
 နုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ
 ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ 'အတ္တိ ဓမ္မာ'တိ ဝါ ပနဿ သတိ
 ပစ္စုပ္ပန်တာ ဟောတိ။ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ
 ပဋိဿတိမတ္တာယ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ န စ ကိဉ္စိ
 လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု
 ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။

အာယတနပဗ္ဗံ

၁၃။ “ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု
 ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ဆသု အဇ္ဈတ္တိ ကဗဟိရေသု အာယတ
 နေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ
 ဝိဟရတိ ဆသု အဇ္ဈတ္တိ ကဗဟိရေသု အာယတနေသု။

“ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခုဉ္စ ပဗာနာတိ ရူပေ

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

စ ပဇာနာတိ ယဉ္ဇ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ ယထာ စ ပဟိနဿ သံယောဇနဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ။

“သောတဉ္ဇ ပဇာနာတိ သဒ္ဓေ စ ပဇာနာတိ ယဉ္ဇ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ ယထာ စ ပဟိနဿ သံယောဇနဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ။

“ဃာနဉ္ဇ ပဇာနာတိ ဂန္ဓေ စ ပဇာနာတိ ယဉ္ဇ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ ယထာ စ ပဟိနဿ သံယောဇနဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ။

“ဇိဝုဉ္ဇ ပဇာနာတိ ရသေ စ ပဇာနာတိ ယဉ္ဇ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ

မဇ္ဈိမနိကာယေ

ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ပဟိနဿ သံယော ဇနဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

“ကာယဉ္စ ပဇာနာတိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ ပဇာနာတိ ယဉ္စ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ပဟိနဿ သံယော ဇနဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

“မနဉ္စ ပဇာနာတိ ဓမ္မေ စ ပဇာနာတိ ယဉ္စ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ပဟိနဿ သံယော ဇနဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

“က္ကတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ ဝယဓမ္မာ နုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ ‘အတ္ထိ ဓမ္မာ’တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပန်တာ ဟောတိ။ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ န စ ကိဉ္စိ

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဇေမ္ဗိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု
ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ဆသု အဇ္ဈတ္တိ ကဗာဟိရေသု
အာယတနေသု။

ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗံ

၁၄။ “ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု
ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု။ ကထဉ္စ
ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ သတ္တသု
ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ သတိ
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ‘အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ’ တိ
ပဇာနာတိ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ‘နတ္ထိ
မေ အဇ္ဈတ္တံ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ’ တိ ပဇာနာတိ ယထာ စ
အနုပ္ပန္နဿ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ
ပဇာနာတိ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာ
ယ ပါရိပူရိ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

“သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ‘အတ္ထိ
မေ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ’ တိ ပဇာနာတိ အသန္တံ
ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ‘နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ
ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ’ တိ ပဇာနာတိ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ
ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ
ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ

မဇ္ဈိမနိကာယေ

ပါရိပူရိ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

“သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ‘အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ’တိ ပဇာနာတိ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ‘နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ’တိ ပဇာနာတိ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

“သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ‘အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ’တိ ပဇာနာတိ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ‘နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ’တိ ပဇာနာတိ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

“သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ‘အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ’တိ ပဇာနာတိ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ‘နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ’တိ ပဇာနာတိ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

“သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ‘အတ္ထိ
 မေ အဇ္ဈတ္တံ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ’တိ ပဇာနာတိ အသန္တံ
 ဝါ အဇ္ဈတ္တံ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ‘နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ သမာဓိ
 သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ’တိ ပဇာနာတိ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သမာဓိ
 သမ္မောဇ္ဈင်္ဂံဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ ယထာ စ
 ဥပ္ပန္နဿ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရီ ဟောတိ
 တဉ္စ ပဇာနာတိ။

“သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ‘အတ္ထိ
 မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ’တိ ပဇာနာတိ အသန္တံ
 ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ‘နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ
 ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ’တိ ပဇာနာတိ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ
 ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ
 ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂံဿ ဘာဝနာယ
 ပါရိပူရီ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

“ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ
 ဝိဟရတိ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ
 အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

သမုဒယ ဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ
 ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ သမုဒယဝယဓမ္မာ
 နုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ ‘အတ္ထိ ဓမ္မာ’တိ ဝါ
 ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပန်တ ဟောတိ။ ယာဝဒေဝ ဉာဏ
 မတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ န စ

ကိစ္ဆိ လောကေ ဥပါဒိ ယတိ။ ဝေဗ္ဗိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု။

သစ္စပဗ္ဗံ

၁၅။ “ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာ
နုပဿီ ဝိဟရတိ စတူသု အရိယသစ္စေသု။ ကထဉ္စ ပန
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ စတူသု
အရိယသစ္စေသု။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ‘ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယထာဘူတံ
ပဇာနာတိ ‘အယံ ဒုက္ခ သမုဒယော’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာ
တိ ‘အယံ ဒုက္ခ နိရောဓေ’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ ‘အယံ
ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

ပဌမဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသော

“ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ? ဇာတိပိ
ဒုက္ခာ ဇရာပိ ဒုက္ခာ မရဏမ္ပိ ဒုက္ခံ သောကပရိ ဒေဝ
ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာပိ ဒုက္ခာ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယော
ဂေါပိ ဒုက္ခော ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါပိ ဒုက္ခော ယမ္ပိစ္ဆံ န

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ သံခိတ္တေန ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။

“ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဇာတိ? ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမ္ပိ တမ္ပိ သတ္တနိကာယေ ဇာတိ သဉ္ဇာတိ ဩက္ကန္တိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ခန္ဓာနံ ပါတုဘာဝေါ အာယတနာနံ ပဋိလာဘော အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဇာတိ။

“ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဇရာ? ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမ္ပိ တမ္ပိ သတ္တနိကာယေ ဇရာ ဇီရဏတာ ခဏ္ဍိစွံ ပါလိစွံ ဝလိတ္တစတာ အာယုနော သံဟာနိ က္ကုန္တိယာနံ ပရိပါကော အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဇရာ။

“ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ မရဏံ? ယံ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမ္ပာ တမ္ပာ သတ္တနိကာယာ စုတိ စဝနတာ ဘေဒေါ အန္တရဓာနံ မဇ္ဈ မရဏံ ကာလင်္ဂိရိယာ ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ ကဠေဝရဿ နိက္ခေပေါ ဇီဝိတိန္ဒြိယ သုပစ္စေဒေါ က္ကုဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ မရဏံ။

“ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သောကော? ယော ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရညတရေန ဗျသနေန သမန္တာ ဂတဿ အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ သောကော သောစနာ သောစိတတ္ထံ အန္တောသောကော အန္တောပရိသောကော အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သောကော။

“ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပရိဒေဝေါ? ယော ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရညတရေန ဗျသနေန သမန္တာ

ဂတဿ အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ အာဒေ
ဝေါ ပရိဒေဝေါ အာဒေဝနာ ပရိဒေဝနာ အာဒေဝိ တတ္ထံ
ပရိဒေဝိတတ္ထံ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပရိဒေဝေါ။

“ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ? ယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ကာယိကံ ဒုက္ခံ ကာယိကံ အသာတံ ကာယသမ္ဗဿင်္ဇံ ဒုက္ခံ
အသာတံ ဝေဒယိတံ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ။

“ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေါမနဿံ? ယံ ခေါ
ဘိက္ခဝေ စေတသိကံ ဒုက္ခံ စေတသိကံ အသာတံ မနော
သမ္ဗဿင်္ဇံ ဒုက္ခံ အသာတံ ဝေဒယိတံ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
ဒေါမနဿံ။

“ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဥပါယာသော? ယော
ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရညတရေန ဗျသနေန သမန္တာ
ဂတဿ အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ အာယာ
သော ဥပါယာသော အာယာသိတတ္ထံ ဥပါယာသိတတ္ထံ အယံ
ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဥပါယာသော။

“ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယော
ဂေါ ဒုက္ခော? ဣဓ ယဿ တေ ဟောန္တိ အနိဋ္ဌာ အကန္တာ
အမနာပါ ရူပါ သဒ္ဓါ ဂန္ဓာ ရသာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ဓမ္မာ ယေ ဝါ
ပနဿ တေ ဟောန္တိ အနတ္ထ ကာမာ အဟိတ ကာမာ
အဖာသုက ကာမာ အယောဂက္ခေမ ကာမာ ယာ တေဟိ သဒ္ဓိ
သင်္ဂတိ သမာဂမော သမောဓာနံ မိဿိဘာဂေါ အယံ ဝုစ္စတိ
ဘိက္ခဝေ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော။

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

“ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပိယေဟိ ဝိပုယော
 ဂေါ ဒုက္ခော? ဣဓ ယဿ တေ ဟောန္တိ ဣဋ္ဌာ ကန္ဓာ
 မနာပါ ရူပါ သဒ္ဓါ ဂန္ဓာ ရသာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ဓမ္မာ ယေ ဝါ
 ပနဿ တေ ဟောန္တိ အတ္တကာမာ ဟိတကာမာ ဖာသုက
 ကာမာ ယောဂက္ခေမကာမာ မာတာ ဝါ ပိတာ ဝါ
 ဘာတာ ဝါ ဘင်္ဂါ ဝါ မိတ္တာ ဝါ အမစာ ဝါ ဉာတိ
 သာလောဟိတာ ဝါ ယာ တေဟိ သဒ္ဓိ အသင်္ဂတိ အသမာ
 ဂမော အသမောဓာနံ အမိဿိတာဝေါ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
 ပိယေဟိ ဝိပုယောဂေါ ဒုက္ခော။

“ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ
 ဒုက္ခံ? ဇာတိဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ‘အဟော ဝတ မယံ န ဇာတိဓမ္မာ အဿာမ၊ န စ
 ဝတ နော ဇာတိ အာဂစ္ဆေယျာ’တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ
 ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။

ဇရာဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-
 ‘အဟော ဝတ မယံ န ဇရာဓမ္မာ အဿာမ န စ ဝတ နော
 ဇရာ အာဂစ္ဆေ ယျာ’တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ
 ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။

ဗျာဓိဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-
 ‘အဟော ဝတ မယံ န ဗျာဓိဓမ္မာ အဿာမ န စ ဝတ နော
 ဗျာဓိ အာဂစ္ဆေယျာ’တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ
 ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။

မဇ္ဈိမနိကာယေ

မရဏဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဇေံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ‘အဟော ဝတ မယံ န မရဏဓမ္မာ အဿာမ န စ ဝတ နော မရဏံ အာဂစ္ဆေ ယျာ’တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။

သောကပရိဒေဝဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဇေံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ‘အဟော ဝတ မယံ န သောကပရိဒေဝဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မာ အဿာမ န စ ဝတ နော သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မာ အာဂစ္ဆေ ယျန္တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။

“ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါ နက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ? သေယျထိဒံ- ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော ဝေဒန ပါဒါနက္ခန္ဓော သညုပါဒါနက္ခန္ဓော သင်္ခါရုပါဒါ နက္ခန္ဓော ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေသံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယ သစ္စံ။

သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသော

၁၇။ “ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယ သစ္စံ? ယာယံ တဏှာ ပေါနောဟ္မဝိကာ နန္ဒိရာဂ သဟဂတာ တတြတတြာဘိနန္ဒိနိ။ သေယျထိဒံ- ကာမတဏှာ ဘဝ တဏှာ ဝိဘဝတဏှာ။

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

“သာ ခေါ် ပနေသာ တိက္ခဝေ တဏှာ ကတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇ
မာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ? ယံ လောကေ
ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
တ္ထေ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

“ကိဉ္စ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ? စက္ခု
လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ တ္ထေ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ သောတံ လောကေ။ ပ။
ဃာနံ လောကေ။ ဇိဝှါ လောကေ။ ကာယော လောကေ။
မနော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထေသာ တဏှာ
ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ တ္ထေ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

“ရူပါ လောကေ။ သဒ္ဓါ လောကေ။ ဂန္ဓာ
လောကေ။ ရသာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ လောကေ။ မ္ဗော
လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ တ္ထေ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

“စက္ခုဝိညာဏံ လောကေ။ သောတဝိညာဏံ
လောကေ။ ဃာနဝိညာဏံ လောကေ။ ဇိဝှါဝိညာဏံ
လောကေ။ ကာယဝိညာဏံ လောကေ။ မနောဝိညာဏံ
လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ, ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ တ္ထေ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

“စက္ခုသမ္ပဿော လောကေ။ သောတ
သမ္ပဿော လောကေ။ ဃာနသမ္ပဿော လောကေ။
ဇိဝှါသမ္ပဿော လောကေ။ ကာယသမ္ပဿော လော

မဇ္ဈိမနိကာယေ

ကေ။ မနောသမ္ပယော လောကေ ပိယရူပံ သာတ ရူပံ
ဧထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ
နိဝိသတိ။

“စက္ခုသမ္ပယော ဝေဒနာ လောကေ။ သောတ
သမ္ပယော ဝေဒနာ လောကေ။ ဃာနသမ္ပယော
ဝေဒနာ လောကေ။ ဇိဝှိသမ္ပယော ဝေဒနာ လောကေ။
ကာယသမ္ပယော ဝေဒနာ လောကေ။ မနောသမ္ပယော
ဝေဒနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧထေသာ တဏှာ
ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

“ရူပသညာ လောကေ။ သဒ္ဒသညာ လောကေ။
ဂန္ဓသညာ လောကေ။ ရသသညာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ
သညာ လောကေ။ ဓမ္မသညာ လောကေ ပိယရူပံ သာတ
ရူပံ ဧထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ
နိဝိသတိ။

“ရူပသဉ္ဇေတနာ လောကေ။ သဒ္ဒသဉ္ဇေတနာ
လောကေ။ ဂန္ဓသဉ္ဇေတနာ လောကေ။ ရသသဉ္ဇေတနာ
လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္ဇေတနာ လောကေ။ ဓမ္မသဉ္ဇေ
တနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧထေသာ တဏှာ
ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

“ရူပတဏှာ လောကေ။ သဒ္ဒတဏှာ လောကေ။
ဂန္ဓတဏှာ လောကေ။ ရသတဏှာ လောကေ။
ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ လောကေ။ ဓမ္မတဏှာ လောကေ ပိယ

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

ရူပံ သာတ ရူပံ ဧထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

“ရူပဝိတက္ကော လောကေ။ သဒ္ဓဝိတက္ကော လောကေ။ ဂန္ဓဝိတက္ကော လောကေ။ ရသဝိတက္ကော လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက္ကော လောကေ။ ဓမ္မဝိတက္ကော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧက္ကေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

“ရူပဝိစာရော လောကေ။ သဒ္ဓဝိစာရော လောကေ။ ဂန္ဓဝိစာရော လောကေ။ ရသဝိစာရော လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရော လောကေ။ ဓမ္မဝိစာရော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧက္ကေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပ-ဇ္ဇတိ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ။

နိရောဓသစ္စနိဒ္ဒေသော

၁၈။ “ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယ သစ္စံ? ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂ နိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိံ အနာလယော။

“သာ ခေါ ပနေသာ ဘိက္ခဝေ တဏှာ ကတ္ထ ပဟိယ မာနာ ပဟိယတိ ကတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ? ယံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧက္ကေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယ တိ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

မဇ္ဈိမနိကာယေ

“ကိဉ္ဇု လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ? စက္ခု
လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယ
မာနာ ပဟိယတိ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။ သောတံ
လောကေ။ ပ။ ဃာနံ လောကေ။ ဇိဝှိ လောကေ။ ကာယော
လောကေ။ မနော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထေသာ
တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

“ရူပါ လောကေ။ သဒ္ဓါ လောကေ။ ဂန္ဓာ
လောကေ။ ရသာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ လောကေ။ ဓမ္မာ
လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယ
မာနာ ပဟိယတိ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

“စက္ခုဝိညာဏံ လောကေ။ သောတဝိညာဏံ
လောကေ။ ဃာနဝိညာဏံ လောကေ။ ဇိဝှိဝိညာဏံ
လောကေ။ ကာယဝိညာဏံ လောကေ။ မနောဝိညာဏံ
လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယ
မာနာ ပဟိယတိ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

“စက္ခုသမ္ဗုဒ္ဓော လောကေ။ သောတ
သမ္ဗုဒ္ဓော လောကေ။ ဃာနသမ္ဗုဒ္ဓော လောကေ။
ဇိဝှိသမ္ဗုဒ္ဓော လောကေ။ ကာယသမ္ဗုဒ္ဓော လော
ကေ။ မနော သမ္ဗုဒ္ဓော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ
ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ
နိရုဇ္ဈတိ။

“စက္ခုသမ္ဗုဒ္ဓယော ဝေဒနာ လောကေ။

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

သောတ သမ္ဗုဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ဃာန သမ္ဗုဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ဇိဝှိသမ္ဗုဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ကာယ သမ္ဗုဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ မနောသမ္ဗုဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧထေသာ တဏှာ ပဟိယ မာနာ ပဟိယတိ ဧထေ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

“ရူပသညာ လောကေ။ သဒ္ဓသညာ လောကေ။ ဂန္ဓသညာ လောကေ။ ရသသညာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ သညာ လောကေ။ ဓမ္မသညာ လောကေ ပိယရူပံ သာတ ရူပံ ဧထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ ဧထေ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

“ရူပသဉ္ဇေတနာ လောကေ။ သဒ္ဓသဉ္ဇေတနာ လောကေ။ ဂန္ဓသဉ္ဇေတနာ လောကေ။ ရသသဉ္ဇေတနာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္ဇေတနာ လောကေ။ ဓမ္မသဉ္ဇေ တနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ ဧထေ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

“ရူပတဏှာ လောကေ။ သဒ္ဓတဏှာ လောကေ။ ဂန္ဓတဏှာ လောကေ။ ရသတဏှာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ တဏှာ လောကေ။ ဓမ္မတဏှာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ, ဧထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ ဧထေ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

“ရူပဝိတက္ကော လောကေ။ သဒ္ဓဝိတက္ကော

မဇ္ဈိမနိကာယေ

လောကေ။ ဂန္ဓဝိတက္ကော လောကေ။ ရသဝိတက္ကော
လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက္ကော လောကေ။ ဓမ္မဝိတက္ကော
လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယ
မာနာ ပဟိယတိ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

“ရူပဝိစာရော လောကေ။ သဒ္ဓဝိစာရော
လောကေ။ ဂန္ဓဝိစာရော လောကေ။ ရသဝိစာရော
လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရော လောကေ။ ဓမ္မဝိစာရော
လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ။ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယ
မာနာ ပဟိယတိ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ
ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ။

မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသော

၁၉။ “ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ
ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ? အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌဂိကော
မဂ္ဂေါ သေယျထိဒံ- သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ
သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ
သမ္မာသမာဓိ။

“ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ? ယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဒုက္ခေ ဉာဏံ ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ ဒုက္ခ နိရောဓေ ဉာဏံ
ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏံ။ အယံ ဝုစ္စတိ
ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။

“ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ? နေက္ခမ္မ

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

သင်္ကပ္ပေါ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ အဝိဟိသာ သင်္ကပ္ပေါ။ အယံ
ဝုစ္စတိံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။

“ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါစာ? မုသာဝါဒါ
ဝေရမဏီ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ ဖရူသာယ ဝါစာ
ယ ဝေရမဏီ သမ္ပပ္ပလာပါ ဝေရမဏီ။ အယံ ဝုစ္စတိံ ဘိက္ခဝေ
သမ္မာဝါစာ။

“ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာကမ္မန္တော? ပါဏာ
တိပါတာ ဝေရမဏီ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ ကာမေသု
မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ။ အယံ ဝုစ္စတိံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ
ကမ္မန္တော။

“ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ? ဣဓ
ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော မိစ္ဆာအာဇီဝံ ပဟာယ သမ္မာ
အာဇီဝေန ဇီဝိတံ ကပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိံ ဘိက္ခဝေ
သမ္မာအာဇီဝေါ။

“ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါယာမော? ဣဓ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ
ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဘတိ
စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ
ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ
အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ
ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဘတိ
စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ

ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ
ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ
အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
သမ္မာဝါယာမော။

“ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသတိ? ဣဓ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ
အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ
အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ
အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ
အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ
အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ
ဒေါမနဿံ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ
သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ
ဒေါမနဿံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသတိ။

“ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသမာဓိ? ဣဓ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေ
ဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ
ဈာနံ ဥပသမ္ပဇေ ဝိဟရတိ။

ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ
စေတသော ဇကောဒိ ဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ
ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇေ ဝိဟရတိ။

ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

သတော စ သမ္ပဇာနော, သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ
ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ 'ဥပေက္ခကော သတိမာ
သုခဝိဟာရီ'တိ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇေ ဝိဟရတိ။

သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ
သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္ထ ဂံမာ အဒုက္ခမသုခံ
ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇေ ဝိဟရတိ။
အယံ ဝုစ္စတိံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသမာဓိံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိံ ဘိက္ခဝေ
ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။

“ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ
ဝိဟရတိ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ
အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

သမုဒယ ဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ ဝယဓမ္မာ
နုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ သမုဒယ ဝယဓမ္မာနုပဿီ
ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ 'အတ္ထိ ဓမ္မာ'တိ ဝါ ပုနဿ သတိ
ပစ္စုပဋိတာ ဟောတိ။ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ
ပဋိဿတိမတ္တာယ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ န စ ကိဉ္စိ
လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု
ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ စတူသု အရိယသစ္စေသု။

နိဂမနံ

“ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော
သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ သတ္တ ဝဿာနိ, တဿ ဒွိန္ဒံ

မဇ္ဈိမနိကာယေ

ဖလာနံ အညတရံ ဖလံ ပါဠိကံခံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ သတိ
ဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာ။

“တိဋ္ဌန္တု ဘိက္ခဝေ သတ္တ ဝဿာနိ။ ယော ဟိ
ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ
ဘာဝေယျ ဆ ဝဿာနိ။ပ။ ပဉ္စ ဝဿာနိ။ စတ္တာရိ
ဝဿာနိ။ တီဏိ ဝဿာနိ။ ဒွေ ဝဿာနိ။ ဧကံ ဝသံ။ တိဋ္ဌတု
ဘိက္ခဝေ ဧကံ ဝသံ။

ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော
သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ သတ္တ မာသာနိ တဿ ဒွိန္ဒံ
ဖလာနံ အညတရံ ဖလံ ပါဠိကံခံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ သတိ
ဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာ။ တိဋ္ဌန္တု ဘိက္ခဝေ သတ္တ
မာသာနိ။ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော
သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ ဆ မာသာနိ။ပ။ ပဉ္စ မာသာနိ။
စတ္တာရိ မာသာနိ။ တီဏိ မာသာနိ။ ဒွေ မာသာနိ။ ဧကံ
မာသံ။ အမုမာသံ။ တိဋ္ဌတု ဘိက္ခဝေ အမုမာသော။

ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော
သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ သတ္တာဟံ တဿ ဒွိန္ဒံ ဖလာနံ
အညတရံ ဖလံ ပါဠိကံခံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ သတိ ဝါ
ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာ” တိ။

“ဧကောယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ
ဝိသုဒ္ဓိယာ သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမ
နဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယ ဉာယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

သစ္စိကိရိယာယ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ' တိ။ ကူတိ
 ယံ တံ ဝုတ္တံ ကူဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ" နိ။
 ကူဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝ
 တော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

